

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn av Sundsbroskolan
i stadsdel Limhamn-Bunkeflo, Malmö kommun

Tillsyn i Sundsbroskolan

Grundskola årskurs 6–9

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Sundsbroskolan och stadsdel Limhamn-Bunkeflo skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Vid Skolverkets senaste tillsyn av Sundsbroskolan 2005 framkom att verksamheten övergripande var av god kvalitet, men förbättringsinsatser behövdes bland annat genom ökat elevinflytande, analys och åtgärder för att minska meritvärdesskillnaderna mellan flickor och pojkar samt att tydligare involvera eleverna i utvärdering och uppföljning av deras kunskapsutveckling.

Inom ramen för skolans kompetensutveckling har det genomförts en satsning kring kunskap och bedömning. Ett omfattande arbete har lagts ned på att diskutera kunskapssyn och bedömning med fokus på strävansmål, det pedagogiska arbetet och formativa bedömningar. Elevernas kunskapsresultat mätt i betygsresultat för årskurs 9 och meritvärde har de senaste åren legat ganska konstant. Kunskapsresultaten och undervisningen behöver dock analyseras ytterligare för att skolan ska kunna hitta möjligheter till högre måluppfyllelse och ett ökat elevinflytande. Utvärderingarna och analyserna av undervisningen i förhållande till det nationella uppdraget och elevernas kunskapsutveckling behövs då resultatet av dessa blir ett viktigt underlag för beslut om organisation, resurser och stödinsatser. Detta i kombination med fortsatt arbete kring kunskap och bedömning och att eleverna tillsammans med lärarna sätter upp regler så att eleverna känner sig delaktiga och möter respekt för sin person och sitt arbete, bör ligga till grund för framtida skolutveckling och ökad måluppfyllelse.

Skolinspektionen har i tillsynen av Sundsbroskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolan ger inte alla elever förutsättningar att nå lägst uppnåendemålen i samtliga ämnen (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, kursplaner, Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan),
- Lärarna använder inte resultaten från de nationella ämnesproven i tillräcklig omfattning för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning (7 kap. 10 § grundskoleförordningen),
- Rektorn och lärarna arbetar inte tillräckligt aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad (4 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande),
- Skolan arbetar inte tillräckligt målmedvetet för att relationerna mellan vuxna och elever och elever/elever ska bygga på respekt och ömsesidigt förtroende (1 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande, Lpo 94, 2.1 Normer och värden),
- Åtgärdsprogram utarbetas inte alltid i enlighet med författningarnas krav (5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen),
- Studiehandledning på modersmål ges inte till alla de elever som har behov av det (5 kap. 2 § grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1–2.

Rektor och stadsdel Limhamn-Bunkeflo har ansvar för att skolornas brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast 3 månader från den dag beslutet för stadsdel Limhamn-Bunkeflo meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och stadsdel Limhamn-Bunkeflo snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredarna Evy Öst och Christina Ridderman Karlsson.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind

Enhetschef

Cecilia Rösténus

Undervisningsråd

Bilagor:**Bilaga 1** Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan**Bilaga 2** Tillsynsprotokoll och bedömningar för Sundsbroskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i stadsdel Limhamn-Bunkeflo under maj 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i stadsdelen. Skolinspektionen besökte Sundsbroskolan den 11 maj 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela stadsdelen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i stadsdelen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i stadsdelen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att stadsdelsbeslutet meddelades.

Skolinspektionens tillsyn i Malmö kommun kommer slutligen att redovisas i ett kommunövergripande beslut som även avser den verksamhet som delegerats till stadsdelsnämnderna och Utbildningsnämnden. Beslutet riktas till Malmö kommun såsom huvudman och ytterst ansvarig för den delegerade verksamheten.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från stadsdelen och Sundsbroskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Sundsbroskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1.: Antal elever på Sundsbroskolan

Skolan	Antal elever
Grundskola	337

Källa: Skolans uppgifter 2010-03-01

Sundsbroskolan är en grundskola med årskurserna 6–9 fördelade på 16 basgrupper. Skolan är belägen i södra delen av Malmö kommun i Bunkeflostrand. I rektorsområdet finns också stadsdelens förberedelseklass. Skolan arbetar med profilen "Hälsofrämjande skola" vilket bland annat innebär att den dagliga, fysiska aktiviteten sätts i centrum. De första skolåren går eleverna på Ängslättskolan som ligger intill Sundsbroskolan.

Tillsynsprotokoll för Sundsbroskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolan ger inte alla elever förutsättningar att nå lägst uppnåendemålen i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan,
2 kap. 6 § grundskoleförordningen, kursplaner

Motivering:

Nationell statistik visar att år 2009 var andelen elever som nått målen i alla ämnen i Sundsbroskolan 77,1 procent, andelen behöriga till gymnasieskolan 92,4 procent och det genomsnittliga meritvärdet i årskurs 9 209,2. Elevernas kunskapsresultat mätt i betygsresultat för årskurs 9 har de senaste åren legat ganska konstant. Det genomsnittliga meritvärdet för de senaste fem åren är 211,5 och medelvärdet för andelen elever som nått målen i alla ämnen de senaste fem åren är 81,1 procent.

Skolverket påtalade i inspektionsrapporten från år 2006 att skolan behövde analysera och åtgärda skillnaderna mellan flickors och pojkars meritvärde. Denna skillnad kvarstår fortfarande, statistiken visar dock under den senaste femårsperioden att skillnaderna har minskat. Rektorn uppgav i intervjun att detta är känt av skolan som därför genomför en särskild satsning för att se om flickor och pojkar behandlas på samma sätt i olika undervisningssituationer.

Av Skolverkets statistik framgår vidare att skillnaden mellan resultaten på de nationella proven och slutbetygen är anmärkningsvärt hög i matematik. 34,4 procent av eleverna får ett högre slutbetyg jämfört med provbetyget. Mot bakgrund av den korta tid som förlöper mellan tidpunkten då proven genomförs och elevens slutbetyg finns det skäl för skolan att analysera differensen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Lärarna använder inte resultaten från de nationella ämnesproven i tillräcklig omfattning för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Författningsstöd:

7 kap. 10 § grundskoleförordningen

Motivering:

Vid en jämförelse av provbetyget på de nationella ämnesproven i årskurs 9 i ämnena engelska, matematik och svenska och med slutbetyg i dessa ämnen framgår att överensstämmelsen är god i engelska. I de övriga två ämnena är det dock betydligt fler elever som får ett högre slutbetyg i jämförelse med provbetyget på det nationella provet. Särskilt anmärkningsvärt är resultaten i matematik där 34,4 procent av eleverna får ett högre slutbetyg jämfört med betyget på det nationella provet. Rektorn uppger i intervjun att lärarna använder nationella proven som stöd i sin betygssättning och att skolan har uppmärksammat skillnaderna mellan provbetyget och slutbetyget. Skolinspektionen vill påtala vikten av att det sker en systematisk utvärdering av resultaten på de nationella ämnesproven i förhållande till bedömning inför slutbetygen i syfte att säkerställa en likvärdig bedömning och betygssättning.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Rektorn och lärarna arbetar inte tillräckligt aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Motivering:

Enligt läroplanen åligger det läraren att tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen och att förbereda eleverna för delaktighet och medansvar och för de rättigheter och skyldigheter som präglar ett demokratiskt samhälle. Att utvärdera undervisningen och återkoppla till den enskilde eleven är en förutsättning för att eleven ska få syn på sitt eget sätt att lära och att förstå den demokratiska processen.

Av Skolverkets inspektionsrapport från år 2006 framgår att skolan behövde utveckla sina arbetsformer så att ett aktivt elevinflytande gynnades. Denna kritik kvarstår då det i intervjuer framkommer att elevernas inflytande över undervisningens arbetsformer och innehåll varierar mellan lärare, och att inflytandet i klassrummet ofta begränsas till val mellan alternativ och ordningsföljd på arbetsuppgifter. Påverkansmöjligheterna gäller i första hand undervisningens form, snarare än dess innehåll. Någon progression

över tid, eller gemensam strategi för en sådan i skolan, kunde inte heller urskiljas. Det varierar också i vilken utsträckning lärarna gör eleverna medvetna om undervisningens syfte genom att anknyta till kursplanemålen inför olika undervisningsmoment. Intervjuade lärare uppger vidare att elevernas intresse för att vilja påverka och aktivt delta i elevrådet är svagt och att skolan försöker arbeta med att få eleverna mer engagerade.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolan arbetar inte tillräckligt målmedvetet för att relationerna mellan vuxna och elever och elever/elever ska bygga på respekt och ömsesidigt förtroende.

Författningsstöd:

1 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande

Lpo 94, 2.1 Normer och värden

Motivering:

Enligt Lpo 94 ska eleven möta respekt för sin person och sitt arbete. Vidare ska skolan sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet, vilja och lust att lära. Lärarna ska tillsammans med eleverna utveckla regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen.

Av skolans dokumentation och i intervjuer framgår att skolan har ett pågående värdegrundsarbete i verksamheten. Mentorerna har ett ansvar för att följa upp hur elever mår och beter sig. Skolans ordningsregler utgår från ett dokument benämnt "Uppförandekod" som samtliga elever ska skriva under och följa när de börjar på Sundsbroskolan. I samtliga intervjuer och av skolans dokumentation framkom att klimatet inte alltid är tillåtande i alla grupper och att det beror både på eleverna i grupperna men också på att lärarna har olika förhållningssätt. För att relationerna mellan vuxna och elever samt elever/elever ska bygga på ömsesidig respekt och förtroende är det viktigt att eleverna tillsammans med lärarna sätter upp regler samt att eleverna känner sig delaktiga och möter respekt för sin person och sitt arbete.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

Åtgärdsprogram utarbetas inte alltid i enlighet med författningarnas krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen.

Motivering:

Enligt 5 kap. 1 § grundskoleförordningen, ska rektorn se till att en elevs behov av särskilda stödåtgärder utreds om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av Skolverkets allmänna råd för arbete med åtgärdsprogram framgår att utredningen syftar till att skolan skaffar sig ett tillräckligt underlag för att förstå elevens behov och varför eleven har svårigheter i skolan. Syftet är att reda ut vad i skolsituationen som förorsakar en elevs svårigheter för att bedöma vilka åtgärder som skolan behöver vidta för att tillgodose elevens behov av särskilt stöd. Skolan bör genom sina särskilda stödåtgärder både uppmärksamma och uppmuntra elevens starka sidor och samtidigt hjälpa eleven i de situationer som utredningen pekat ut som problematiska. Vidare framgår av Skolverkets allmänna råd för arbete med åtgärdsprogram att en noggrann bedömning av elevens förmåga är en förutsättning för att realistiska mål ska kunna formuleras och att skolor ibland lägger ett alltför stort ansvar för stödåtgärderna på eleven eller elevens vårdnadshavare. Fokus måste ligga på de åtgärder skolan har ansvar för. Det är viktigt att åtgärdsprogrammen relaterar till läroplanens och kursplanernas mål och vad som ska uppnås på kortare och längre sikt.

De åtgärdsprogram som inspektörerna tagit del av är av varierande kvalitet. Åtgärdsprogrammen har fokus på elevens åtagande och inte särskilt mycket på hur skolan ska anpassa verksamheten utifrån elevens behov. Det saknas i flera fall redogörelse för insatser, kopplade till elevens stödbehov, som skolan avser att vidta. Vidare är målen i åtgärdsprogrammen i flera fall otydliga och beteenderelaterade samt saknar koppling till läroplanen och kursplanerna.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Studiehandledning på modermål ges inte till alla de elever som har behov av det.

Författningsstöd:

5 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

I grundskoleförordningen anges att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det. Det finns på skolan ett antal elever med utländsk bakgrund samt elever i förberedelseklass och flera bedöms ha behov av studiehandledning på sitt modersmål. Malmö kommuns centrala modersmålsenhet ansvarar för resurstilldelningen avseende studiehandledning, men av intervjuerna med rektorn och lärare framgår att de resurser skolan tilldelats är otillräckliga. Det är rektorns ansvar att trots det tillgodose elevernas rättigheter till studiehandledning på modersmålet.